

การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

จุฑามาศ การสินครบุรี
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อีเมล: Juthamas.ka@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ การประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร บุคลากรสายอาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง และ 7 วิทยาเขต จำนวน 264 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และการใช้วิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลศึกษาการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก 2) ผลศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก 3) ผลศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยพบว่า ด้านการวัดผลและการประเมินผลส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านการศึกษาวิจัย และด้านจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ: วิชาการ, การบริหารงานวิชาการ, การประกันคุณภาพการศึกษา

The Academic Administration towards Education Quality Assurance of Mahamakut Buddhist University

Juthamas Kansinkhonburee

Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

E-mail: Juthamas.ka@mbu.ac.th

ABSTRACT

The objectives of the research were 1) to study the academic administration of Mahamakut Buddhist University, 2) to study the education quality assurance of Mahamakut Buddhist University, and 3) to study the academic administration affecting the education quality assurance of Mahamakut Buddhist University. The samples were administrators, lecturers and officers in the support bracket attached to the main campus and another seven campuses to make a total number of 264 respondents. The tool used for collection of the data was a constructed questionnaire, and the data collected were analyzed by the computer program, with the basic statistic devices and stepwise multiple regression.

The results of the study were as follows:

1. The academic administration of Mahamakut Buddhist University was found to be at a “High” level.
2. The education quality assurance of Mahamakut Buddhist University was found to remain “High”.
3. The academic administration affecting the education quality assurance of Mahamakut Buddhist University was found, in an overall aspect, to remain “High”. Individually, the aspect that stood on top of the scale was the measurement and evaluation, second to which was the aspect of researching, with the subjects of Buddhism management standing at the bottom line.

Keywords: Academic, Academic administration, The quality assurance

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจ การบริหาร และการจัดการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังนั้นงานบริหารสถานศึกษาภายหลังการปฏิรูปการศึกษาจึงมี 4 ด้าน คือ วิชาการ งบประมาณ งานบริหารบุคคล และบริหารทั่วไป โดยถือว่างานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่น ๆ นั้น แม้ว่าจะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมา โดยเป็นงานสนับสนุน ให้ งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนา ด้าน วิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและยกระดับมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้มีความทัดเทียมกันและพัฒนาสู่สากล ซึ่งทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างยืดหยุ่น คล่องตัว และต่อเนื่อง ในทุกระดับการศึกษา ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการ ศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ตามที่กำหนดทั้งมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา และสัมพันธ์กับมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอื่น ๆ รวมถึงกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องมีระบบประกันคุณภาพที่พัฒนาขึ้นตามที่กำหนดไว้ในกฎ กระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ก่อนมีประกาศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการ ประกันคุณภาพการศึกษา และได้จัดทำประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติใน การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เพื่อเป็นแนวทางในการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ การให้เสรีภาพทางวิชาการ (academic freedom) ความมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน (institutional autonomy) และ ความพร้อมของสถาบันที่จะรับการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกตามหลักการของความรับผิดชอบที่ ตรวจสอบได้ (accountability) ต่อมาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยได้ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราช บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับคุณภาพของการศึกษาในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการ ศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและในมาตรา 49 กำหนดให้สถานศึกษาทุก แห่งต้องได้รับการประเมินภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี และจากการรายงานการประเมิน ตนเองประจำปีการศึกษา 2554 มีผลการประเมิน 4.01 คะแนน รายงานการประเมินตนเองประจำปี การศึกษา 2555 มีผลการประเมิน 3.73 คะแนน และรายงานการประเมินตนเองประจำปีการศึกษา 2556 มีผลการประเมิน 3.58 คะแนน จากผลคะแนนรายงานการประเมินตนเองแสดงให้เห็นว่าผลการ ประเมินตนเองมีแนวโน้มลดลงทุกปี

ปัญหาจากคณะกรรมการผู้ประเมินประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย มีจุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะดังนี้ 1) งานวิจัยมีน้อย สถาบันควรจัดทำแผนพัฒนางานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม โดยการกำหนดนโยบาย และทิศทางของงานวิจัยในระดับคณะและระดับสถาบันอย่างชัดเจน เพื่อหามาตรการส่งเสริมและผลักดันให้อาจารย์ทำวิจัยให้มากขึ้น 2) สร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานวิจัย เช่น การประกวดผลงานวิจัย การจัดให้มีระบบพี่เลี้ยงในการทำวิจัยและคอยสนับสนุนเงินในการทำวิจัยและในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในวารสารระดับนานาชาติให้มากขึ้นและแจ้งให้คณาจารย์ได้รับทราบ 3) จำนวนตำรายังมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบเท่ากับจำนวนอาจารย์และรายวิชาในหลักสูตร 4) ควรส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้กับคณาจารย์และบุคลากรให้นำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาบูรณาการกับงานวิจัยให้ตรงตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในพัฒนางานวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร บุคลากรสายอาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง และ 7 วิทยาลัย จำนวน 492 รูป/คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร บุคลากรสายอาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง และ 7 วิทยาลัย จำนวน 264 รูป/คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการบริหารวิชาการมาจากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540 มาตรา 22 ได้เลือกมาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรการสอน 2) ด้านการศึกษาวิจัย

3) ด้านการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัย 4) ด้านการวัดผลและการประเมินผล ส่วนด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งมี 9 องค์ประกอบดังนี้) 1) ด้านปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน 2) ด้านการผลิตบัณฑิต 3) ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา 4) ด้านงานวิจัย 5) ด้านการบริการทางวิชาการทางสังคม 6) ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม 7) ด้านการบริหารและจัดการ 8) ด้านการเงินและงบประมาณ 9) ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหาร บุคลากรสายอาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ส่วนกลาง และ 7 วิทยาเขต จำนวน 492 รูป/คน (ข้อมูลจากฝ่ายวิเคราะห์งานบุคคลของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย) กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป ของ เครซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร บุคลากรสายอาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ส่วนกลาง และ 7 วิทยาเขต จำนวน 264 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับประกันคุณภาพการศึกษา โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบข้อความสำนวนภาษา ความถูกต้อง และนำความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยใช้วิธี IOC ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง = 1 แล้วนำไป Try – Out กับกลุ่มประชากรที่คล้ายกัน จำนวน 30 รูป/คน และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ .982 และนำมาดำเนินการจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส รวมทั้งดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ในการวิจัย 1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ความถี่ และค่าร้อยละ 2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการ ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย สถิติที่ใช้คือค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเปรียบเทียบกันเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) (John W. Best, 1993, p. 190) 3. วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามากดังนี้ มากที่สุดคือ ด้านจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรการสอน และน้อยที่สุดคือ ด้านการศึกษาวิจัย

2. การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มากที่สุด ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม รองลงมาคือ ด้านการผลิตบัณฑิต และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านงานวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง

3. การบริหารงานวิชาการส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยพบว่า ด้านการวัดผลและการประเมินผลส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านการศึกษาวิจัย และด้านจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัย

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยมีการจัดระบบการบริหารงานวิชาการได้เป็นอย่างดี และผู้บริหารมีการดำเนินการกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือในการปรับปรุงงานวิชาการของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2550, หน้า 33) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ ดังนี้ 1) งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตนาดี และค่านิยม ให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งคนดีและมีความสุขในการดำรงชีวิตตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม 2) งานวิชาการ เป็นตัวกำหนดปริมาณงานของโรงเรียนเมื่อโรงเรียนมีงานวิชาการมากปริมาณงานด้านอื่น ๆ ย่อมมีมากตามไปด้วย 3) งานวิชาการ เป็นเครื่องกำหนดจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของงบประมาณวัสดุครุภัณฑ์จะจัดให้ตามสัดส่วนของปริมาณงานวิชาการของโรงเรียน โรงเรียนจะได้รับการจัดสรรงบประมาณมากขึ้นขึ้นอยู่กับปริมาณงานของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานด้านวิชาการ 4) งานวิชาการ เป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของโรงเรียน การพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนต้องอาศัยงานด้านวิชาการของโรงเรียน โดยพิจารณาวิธีการและผลผลิตของระบบงานวิชาการอันได้แก่ วิธีการสอนของครู การบริหารงานวิชาการ ผลสำเร็จของครู ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น 5) งานวิชาการ เป็นเครื่องวัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนอยู่เสมอ

2. การประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัย มีการกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางการดำเนินงาน และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน นำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับคุณภาพของการศึกษา ในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ และในมาตรา 49 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุภาวดี ตรีรัตน์ (2553) กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน 2) ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง 3) ทำให้ผู้บริหารรับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง

3. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านการศึกษาวิจัย และด้านการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัย จากข้อมูลการส่งผลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีการกำหนดแผน และกลยุทธ์ในการบริหารจัดการงานวิชาการให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แต่เนื่องจากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรการสอน ไม่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจเป็นเพราะด้านหลักสูตรการสอน ยังไม่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยได้มีการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด โดยกระทรวงศึกษาธิการ วางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขานั้น ๆ มีการส่งเสริมให้จัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ แต่การวางระบบผู้สอน และกระบวนการจัดการเรียนการสอนระบบยังไม่ชัดเจน การส่งเสริมสนับสนุนให้นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ การวิจัย และประเมินผลการใช้หลักสูตรยังไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลของการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย จึงมีจุดมุ่งหมายเสนอแนะต่อสถานศึกษาในการนำผลการวิจัยไปใช้หรือประยุกต์ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยไปประเมินและพัฒนาในด้านการดำเนินงานและการบริหารงานวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการให้กับมหาวิทยาลัยต่อไป

2. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการบริหารงานวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในสังกัดของตน โดยนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการจัดอบรมพัฒนาการบริหารงานวิชาการ /การประกันคุณภาพการศึกษา และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพให้กับมหาวิทยาลัยต่อไป

3. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประเมินตนเองในประเด็นที่มีปัญหา และสามารถนำข้อค้นพบไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้มีทิศทางที่ชัดเจนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่น ๆ
3. ศึกษารูปแบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ.กระทรวงศึกษาธิการ.(2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จี กราฟิค.

กรมวิชาการ. (2545). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา: กรอบและแนวการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับที่1) พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมศาสนา.

_____. (2554). *การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 เล่มที่ 6*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

รุ่ง แก้วแดง. (2544). *การประกันคุณภาพการศึกษา: ทุกคนทำได้ไม่ยาก*. กรุงเทพฯ: พิมพ์วัฒนาพานิชย์.

รุจิรี ภู่อสาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม
กรุงเทพมหานคร.

รุ่ง แก้วแดง. (2540). *การปฏิรูปการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

วันชัย ศิริชนะ. (2540). *การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา, อนุสารอุดมศึกษา 23*
(เมษายน): 3-13.

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม*
(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมศาสนา.